

**VARĖNOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
APLINKOS APSAUGOS
PROGRAMOS APRAŠYMAS**

Biudžetiniai metai	2017-ieji
Asignavimų valdytojas (-ai), kodas (-ai)	Varėnos rajono savivaldybės administracija, 188773873
Vykdytojas (-ai), kodas (-ai)	Architektūros skyrius, P1 Finansų ir investicijų skyrius, P7 Turto valdymo skyrius, P15 Jakėnų seniūnija, F1 Kaniavos seniūnija, F2 Marcinkonių seniūnija, F3 Matuizų seniūnija, F4 Merkinės seniūnija, F5 Valkininkų seniūnija, F6 Varėnos seniūnija, F7 Vydenių seniūnija, F8

Programos kodas	09
------------------------	-----------

Programos parengimo argumentai	<p>Programa yra neterminuota.</p> <p>Programa parengta siekiant įgyvendinti Varėnos rajono savivaldybės strateginiame plėtros plane numatytus tikslus ir uždavinius aplinkos būklei ir kokybei rajone pagerinti bei aplinkos užterštumui sumažinti.</p> <p>Pagal programą vykdomos Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu nustatytos <i>savarankiškosios savivaldybės funkcijos</i>: savivaldybės saugomų teritorijų steigimas, apsauga ir tvarkymas; kraštovaizdžio, nekilnojamųjų kultūros vertybių ir savivaldybės įsteigtų saugomų teritorijų tvarkymas ir apsauga, savivaldybės teritorijoje esančių želdynų, želdinių apsauga, tvarkymas ir kūrimas, inventorizacijos, apskaitos, atskirųjų želdynų žemės sklypų kadastrinių matavimų ir įrašymo į Nekilnojamojo turto registrą organizavimas ir stebėseną; aplinkos kokybės gerinimas ir apsauga; komunalinių atliekų tvarkymo sistemų diegimas, antrinių žaliavų surinkimo ir perdirbimo organizavimas, sąvartynų įrengimas ir eksploatavimas; <i>valstybinė (perduota savivaldybėms) funkcija</i>: dalyvavimas valdant valstybinius parkus.</p>		
Ilgalaikis prioritetas (pagal Varėnos rajono savivaldybės strateginį plėtros planą)	Darni infrastruktūros plėtra.	Kodas	3
Šia programa įgyvendinamas strateginis tikslas:	Plėtoti rajono viešąją infrastruktūrą ir užtikrinti gerą aplinkos kokybę.	Kodas	03

Programos tikslas	Gerinti Varėnos rajono vandens telkinių būklę.	Kodas	01
<p>Tikslo įgyvendinimo aprašymas:</p> <p>Siekiant įgyvendinti iškeltą tikslą, numatoma vykdyti vieną uždavinį:</p> <p>01 uždavinys. Valyti natūralios kilmės vandens telkinius, kurių būklė yra bloga, vykdyti išvalytų vandens telkinių priežiūrą.</p> <p>Uždaviniui įgyvendinti vykdoma viena priemonė:</p> <p>04. Išvalytų vandens telkinių ekosistemų subalansavimas.</p> <p>Siekiant ilgalaikio vandens telkinių išvalymo rezultato, būtina atstatyti bei subalansuoti išvalytų vandens</p>			

telkinių ekosistemas. Tam reikia atlikti vandens kokybės tyrimus, įžuvinti vandens telkinius perteklinę augaliją naikinančiomis ir plėšriomis žuvimis, mechaniškai naikinti perteklinę augaliją bei pakrantėse augančius krūmus, šienauti pakrantes. Taikant šias priemones išvalytų vandens telkinių būklė neblogės, vandens telkinių valymo metu pasiekti rezultatai bus ilgalaikiai.

Produkto vertinimo kriterijus:

- vandens telkiniai, kuriems taikytos būklės palaikymo priemonės, vnt.

Rezultato vertinimo kriterijus:

- geros būklės išvalytų vandens telkinių skaičius, vnt.

Programos tikslas	Gerinti aplinkos kokybę, stiprinti taršos prevenciją.	Kodas	02
--------------------------	--	--------------	-----------

Tikslo įgyvendinimo aprašymas:

Siekiant įgyvendinti iškeltą tikslą, numatoma vykdyti šiuos uždavinius:

01 uždavinys. Sumažinti taršą ir jos poveikį aplinkai, kompensuoti aplinkai padarytą žalą.

Šiam uždaviniui įgyvendinti numatoma vykdyti vieną priemonę:

01. Varėnos rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įgyvendinimas.

Varėnos rajono savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos (toliau – Programos) priemonės, sąmatą ir ataskaitą apie priemonių vykdymą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymu, tvirtina Savivaldybės taryba atskirais sprendimais. 20 proc. Programos lėšų yra skiriama Savivaldybės sveikatos rėmimo programai, kurios priemonės, sąmatą ir ataskaitą tvirtina Savivaldybės taryba.

Programoje yra numatomos:

- priemonės, kurias vykdant yra kompensuojama aplinkai padaryta žala, statomi ar rekonstruojami, eksploatuojami gamtosaugos objektai, mažinamas aplinkos teršimas;
- priemonės, kuriomis vykdoma prevencija medžiojamųjų gyvūnų daromai žalai miškui, kompensuojama vilkų padaryta žala ūkiniams gyvūnams;
- aplinkosauginio švietimo priemonės.

Šioje programoje planuojamos išlaidos be Savivaldybės sveikatos rėmimo programai planuojamų skirti lėšų (jos numatytos strateginio veiklos plano Sveikatos apsaugos programoje (kodas 04)).

Produkto vertinimo kriterijus:

- parengtų ir vykdomų programų skaičius.

02 uždavinys. Plėtoti Savivaldybės atliekų tvarkymo sistemą.

Uždaviniui įgyvendinti vykdomos šios priemonės:

01. Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą organizavimas ir vykdymas.

2017 m. numatoma iš rajono gyventojų ir įmonių surinkti ir išvežti į Alytaus regioninį nepavojingų atliekų sąvartyną 4 500 tonų komunalinių atliekų, 2018–2019 m. – 8 400 tonų komunalinių atliekų.

02. Antrinių žaliavų surinkimas ir tvarkymas, aikštelių konteineriams įrengimas, atliekų surinkimo konteinerių įsigijimas.

Numatoma surinkinėti antrines žaliavas iš 204 vnt. bendrojo naudojimo konteinerių, 5 500 vnt. individualių pakuočių atliekų surinkimo konteinerių ir 5 500 vnt. individualių stiklo pakuočių atliekų surinkimo konteinerių.

Įgyvendinant projektą, finansuojamą pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ priemonę Nr. 05.2.1-APVA-R-008 „Komunalinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra“, planuojama 2018–2019 m. Varėnos mieste ir rajone įrengti pusiau požemines/antžemines atliekų surinkimo aikšteles prie daugiabučių gyvenamųjų namų. Demontuoti aikštelių aptvėrimai bus panaudoti aptverti atliekų surinkimo aikšteles, esančias kaimiškose vietovėse.

03. Atliekų išvežimas iš kapinių ir bendrojo naudojimo teritorijų.

Įgyvendinant priemonę, kasmet numatoma išvežti 400 tonų atliekų iš 82 kapinių. Taip pat bus išvežamos atliekos iš bendrojo naudojimo teritorijų.

06. Užterštų teritorijų ir bešeimininkių atliekų tvarkymas.

Planuojama tvarkyti užterštas teritorijas, bešeimininkes atliekas, išmestas viešose erdvėse, atliekas iš stambagabaričių konteinerių (padangas, šiferį, elektronines, statybines ir kitas atliekas) vežti į stambagabaričių atliekų surinkimo aikštes, siekiant sumažinti teritorijų teršimą bešeimininkėmis atliekomis.

Produkto vertinimo kriterijus:

- surinkta ir išvežta atliekų, t.

Rezultato vertinimo kriterijus:

- viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos prieinamumas (paslaugos gavėjų dalis nuo visų gyventojų skaičiaus), proc.

03 uždavinys. Organizuoti Varėnos rajono bendrojo naudojimo teritorijų tvarkymą.

Šiam uždaviniui įgyvendinti vykdoma viena priemonė:

01. Rajono bendrojo naudojimo teritorijų tvarkymo, valymo, kitų sanitarinių ir transporto paslaugų teikimas.

Planuojamos metinės bendro naudojimo teritorijų tvarkymo (atliekų surinkimo) išlaidos – 19 tūkst. Eur. Šios paslaugos bus teikiamos pagal 2015 m. rugsėjo 24 d. Varėnos miesto ir Senosios Varėnos kaimo želdinių priežiūros bei viešosios infrastruktūros objektų priežiūros ir remonto paslaugų sutartį Nr. S-303.

Planuojamos metinės gatvių šaligatvių šlavimo ir sąšlavų išvežimo išlaidos – 11 tūkst. Eur. Šios paslaugos bus teikiamos pagal 2015 m. rugsėjo 28 d. Varėnos miesto ir Senosios Varėnos kaimo susisiekimo komunikacijų objektų priežiūros ir remonto paslaugų sutartį Nr. S-304.

Produkto vertinimo kriterijus:

- išvalytų ir sutvarkytų teritorijų plotas, ha.

Rezultato vertinimo kriterijus:

- sutvarkytų teritorijų dalis nuo bendro tvarkytinų teritorijų ploto, proc.

05 uždavinys. Likviduoti bešeimininkius pastatus ir kitus aplinką žalojančius objektus.

Įgyvendinant šį uždavinį, numatoma vykdyti vieną priemonę:

01. Bešeimininkių pastatų ir kitų aplinką žalojančių objektų likvidavimas.

Įgyvendinant šią priemonę, planuojama likviduoti bešeimininkius pastatus, kurie yra įtraukti į Statinių, kurie neturi savininkų (ar savininkai nežinomi), kurių naudojimo priežiūrą vykdo Savivaldybės administracija, sąrašą, patvirtintą Savivaldybės administracijos direktoriaus 2008 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. DV-345 (Savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. birželio 22 d. įsakymo Nr. DV-652 redakcija). Iš viso į šį sąrašą yra įtraukti 168 bešeimininkiai statiniai ir įrenginiai.

Statinius likviduoti planuojama įgyvendinant projektą „Kraštovaizdžio formavimas ir tvarkymas Varėnos r. savivaldybėje (I etapas)“, finansuojamą iš Europos Sąjungos fondų lėšų pagal priemonę 05.5.1-APVA-R-019 „Kraštovaizdžio apsauga“. 2017 m., vykdant šį projektą, numatoma nugriauti 14 pastatų.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. D1-430 „Dėl valstybinių pažeistų žemių sąrašo patvirtinimo“ yra patvirtintas Valstybinių pažeistų žemių sąrašas. Šiame sąraše yra 11 pažeistų žemių plotų, esančių Varėnos rajono savivaldybės teritorijoje. Vykdamas projektą „Kraštovaizdžio formavimas ir tvarkymas Varėnos r. savivaldybėje (I etapas)“, 2017 m. planuojama sutvarkyti 3 pažeistas teritorijas: 2 Marcinkonių k. ir 1 Panaros k.

Produkto vertinimo kriterijus:

- likviduotų bešeimininkių pastatų skaičius, vnt.

Rezultato vertinimo kriterijus:

- likviduotų bešeimininkių pastatų dalis nuo bendro bešeimininkių pastatų skaičiaus, proc.

Programos tikslas	Gerinti nutekamojo vandens surinkimą, plėtoti viešosios infrastruktūros sistemas.	Kodas	03
<p>Tikslo įgyvendinimo aprašymas: Siekiant įgyvendinti iškeltą tikslą, numatoma vykdyti vieną uždavinį: 01 uždavinys. Renovuoti ir plėtoti vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemas. Įgyvendinant šį uždavinį, numatoma vykdyti vieną priemonę: 01. Nutekamojo vandens surinkimo tinklų plėtra ir nutekamojo vandens valymas. Įgyvendinant priemonę, kasmet numatoma surinkti ir išvalyti apie 55 000 m³ paviršinio nutekamojo vandens. Paviršinių (lietaus) nuotekų valymas ir nuotekų tinklų priežiūra kasmet kainuos apie 15 tūkst. Eur (12 tūkst. Eur surinkto paviršinio vandens išvalymas ir 3 tūkst. Eur tinklų remontas, trasų praplovimai). 2018 m. planuojama už 5 tūkst. Eur parengti lietaus nuotekų valyklos Pramonės g., Varėnoje, statybos projektą. 2017–2019 metais iš Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšų numatoma įrengti paviršinių nuotekų tinklus Varėnos m. Girios, Šilo, Transporto, Statybininkų, savanorių ir V. Krėvės gatvėse.</p> <p>Produkto vertinimo kriterijus: - surinkta ir išvalyta paviršinių nuotekų, m³.</p> <p>Rezultato vertinimo kriterijus: - teritorijos, iš kurios surenkamos ir valomos paviršinės nuotekos, plotas, ha.</p>			

<p>Numatomas programos įgyvendinimo rezultatas: Įgyvendinus programą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pagerės Varėnos rajono paviršinių vandenių būklė, bus prisidėta prie ES vandenių direktyvos 2000/60/EC reikalavimo, kad iki 2015 metų paviršinių vandens telkinių būklė būtų gera; • dėl taikomų aplinkos kokybės gerinimo bei taršos mažinimo priemonių rajono oro kokybė išliks gera, neviršijanti DLK.

<p>Galimi programos vykdymo ir finansavimo variantai: Savivaldybės biudžeto, ES ir Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos.</p>
--

<p>Veiksmai, numatyti Varėnos rajono savivaldybės strateginiame plėtros plane, kurie susiję su vykdoma programa:</p> <p>3.3.1.2. Parengti bei patvirtinti antrinių žaliavų konteinerių aikštelių išsidėstymo schemas, įrengti konteinerių aikšteles.</p> <p>3.3.1.6. Tobulinti atliekų (kurių turėtojo neįmanoma nustatyti arba kuris neegzistuoja), susidarančių kelių juostose, tvarkymo reikalavimus ir juos įgyvendinti.</p> <p>3.3.1.7. Uždaryti ar rekultivuoti visus aplinkos apsaugos ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimų neatitinkančius sąvartynus.</p> <p>3.3.5.1. Inventurizuoti biologinę įvairovę savivaldybės saugomose teritorijose, konkretizuoti retų ir į Raudonąją knygą įrašytų augalų ir gyvūnų rūšių buveinių vietas, parengti kartografinę medžiagą.</p> <p>3.3.5.3. Sutvarkyti paplūdimius, esančius prie Glėbo, Glūko, Lavyso, Žiezulio, Varėnos I tvenkinio, Matuizų kaimo tvenkinio pagal Lietuvos higienos normos reikalavimus.</p> <p>3.3.5.5. Gausinti rajono želdinius, gerinti esamų želdinių kokybę.</p> <p>3.3.5.6. Organizuoti aplinkos ir želdinių tvarkymo talkas.</p> <p>3.3.5.9. Likviduoti bešeimininkius pastatus ir kitus aplinką žalojančius objektus.</p>
--

<p>Susiję įstatymai ir kiti svarbūs teisės aktai: Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas; Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymas; Lietuvos Respublikos savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos įstatymas; Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas; Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymas; Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymas;</p>
--

Lietuvos Respublikos vandens įstatymas;
 Lietuvos Respublikos geriamojo vandens įstatymas;
 Lietuvos Respublikos želdynų įstatymas;
 Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas;
 Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatymas ir kt.

Kita svarbi informacija: nėra.

Programos lėšų poreikis ir numatomi finansavimo šaltiniai

(Eur)

Ekonominės klasifikacijos grupės	Asignavimai 2016-iesiems metams	Lėšų poreikis biudžetiniams 2017-iesiems metams	Projektas 2018-iesiems metams	Projektas 2019-iesiems metams
1. Iš viso asignavimų:	854245	1052992	1134512	832000
1.1. išlaidoms:	836345	1022992	1099512	802000
1.1.1. iš jų darbo užmokesčiui	0	0	0	0
1.2. turtui įsigyti ir finansiniams įsipareigojimams vykdyti	17900	30000	35000	30000
2. Finansavimo šaltiniai	854245	1052992	1134512	832000
2.1. Savivaldybės lėšos:	841845	807524	850777	802000
2.1.1. Savivaldybės biudžeto lėšos (SB)	841845	807524	850777	802000
2.2. Kiti šaltiniai:	12400	245468	283735	30000
2.2.1. Europos Sąjungos lėšos (ES)	0	215468	253735	0
2.2.2. Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos (KPPP)	12400	30000	30000	30000

APLINKOS APSAUGOS PROGRAMOS VERTINIMO KRITERIJŲ SUVESTINĖ

Strateginio tikslo kodas	Programos kodas	Programos tikslo kodas	Uždavinio kodas	Vertinimo kriterijaus pavadinimas	Vertinimo kriterijaus kodas	2016-ųjų metų planas	2017-ųjų metų planas	2018-ųjų metų planas	2019-ųjų metų planas	2030-ųjų metų planas
Efekto kriterijai										
03	09			Aplinkos oro kokybė, neviršijanti DLK	E-03-09-01	<1	<1	<1	<1	<1
03	09			Paviršinių vandenų kokybė (atitiktis ES vandenų direktyvai 2000/60/EC, kurioje išskiriamos 5 vandens kokybės klasės – nuo labai geros iki labai blogos)	E-03-09-02	gera	gera	gera	gera	labai gera
Rezultato kriterijai										
03	09	01		Geros būklės išvalytų vandens telkinių skaičius, vnt.	R-09-01-01	2	2	2	2	X
03	09	02		Viešosios komunalinių atliekų tvarkymo paslaugos prieinamumas (paslaugos gavėjų dalis nuo visų gyventojų skaičiaus), proc.	R-09-02-01	96,0	96,0	96,0	96,0	X
03	09	02		Sutvarkytų teritorijų dalis nuo bendro tvarkytinų teritorijų ploto, proc.	R-09-02-02	19,6	80,0	85,0	90,0	X
03	09	02		Likviduotų bešeimininkų pastatų dalis nuo bendro bešeimininkų pastatų skaičiaus, proc.	R-09-02-03	1,2	12,4	46,9	100,0	X
03	09	03		Teritorijos, iš kurios surenkamos ir valomos paviršinės nuotekos, plotas, ha	R-09-03-02	0	19,3	19,4	19,5	X
Produkto kriterijai										
03	09	01	01	Vandens telkiniai, kuriems taikytos būklės palaikymo priemonės, vnt.	P-09-01-01-01	2	2	2	2	X
03	09	02	01	Parengtų ir vykdomų programų skaičius, vnt.	P-09-02-01-01	3	3	3	3	X
03	09	02	02	Surinkta ir išvežta atliekų, t	P-09-02-02-01	5 500	4 500	4 300	4 100	X
03	09	02	03	Išvalytų ir sutvarkytų teritorijų plotas, ha	P-09-02-03-01	5 600	5 600	5 600	5 600	X
03	09	02	05	Likviduotų bešeimininkų pastatų skaičius, vnt.	P-09-02-05-01	0	14	50	77	X
03	09	03	01	Surinkta ir išvalyta paviršinių nuotekų, m ³	P-09-03-01-01	180 000	55 000	55 000	55 000	X